

Асоціація
УМДПЛ
UMDPL
Association

**Забезпечення
доступу до публічної інформації
в Національній поліції України**

проміжний звіт

Київ•2017

Забезпечення доступу до публічної інформації в Національній поліції України: проміжний звіт за результатами моніторингової кампанії відкритості Національної поліції в рамках Омбудсмен+ станом на вересень 2017 року – К.: Асоціація УМДПЛ, 2017. – 20 с.

Проект «Моніторингова кампанія відкритості Національної поліції в рамках Омбудсмен+» впроваджується в рамках проекту «Зміцнення потенціалу Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини», який виконується Програмою розвитку ООН в Україні та фінансується Міністерством закордонних справ Данії

Думки, висновки чи рекомендації належать авторам та упорядникам цього видання і не обов'язково відображають погляди Міністерства закордонних справ Данії, Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй чи інших агенцій ООН

За підтримки Програми розвитку ООН в Україні
та Міністерства закордонних справ Данії

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ I. Забезпечення доступу до публічної інформації на рівні нпа.....	6
РОЗДІЛ II. Надання публічної інформації у відповідь на запити.....	8
РОЗДІЛ III. Наповнення офіційних сайтів публічною інформацією.....	16
РОЗДІЛ IV. Доступ до публічної інформації в приміщенні розпорядників.....	18

ВСТУП

З квітня 2017 року Асоціація УМДПЛ здійснює моніторинг 151 установи Національної поліції України. До вибірки увійшли:

- апарат Національної поліції України,
- 25 Головних управлінь Національної поліції в областях та у м. Києві,
- 125 територіальних підрозділів Головних управлінь Національної поліції в областях (по 5 територіальних (відокремлених) підрозділів Національної поліції в кожній області та в м. Києві)

Моніторинг здійснюється відповідно до «Методології оцінки рівня забезпечення доступу до публічної інформації суб'єктами владних повноважень», яку розробили громадські експерти у співпраці з Секретаріатом Уповноваженого ВРУ з прав людини у 2016 році.

Оскільки моніторинг установ Національної поліції ще триває, в даному виданні приводяться проміжні результати дослідження. За отриманими станом на вересень 2017 року даними було сформовано рейтинг рівня забезпечення доступу до публічної інформації установами поліції. До рейтингу увійшов центральний апарат Національної поліції України, а також, її територіальні підрозділи – 25 Головних управлінь в областях та у м. Києві. При формуванні рейтингу не враховувались дані, отримані під час моніторингу територіальних (відокремлених) підрозділів Головних управлінь Національної поліції, оскільки вони, відповідно до структури органів Національної поліції, значно обмежені в формуванні політики відкритості на рівні нормативних документів та не мають окремих – веб сайтів. Проте, ці дані буде приведено в фінальному звіті.

Моніторинг установ Національної поліції України здійснюється в рамках проекту «Зміцнення потенціалу Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини», який виконується Програмою розвитку ООН в Україні та фінансується Міністерством закордонних справ Данії.

Мета моніторингу полягає в проведенні об'єктивної та незалежної оцінки стану виконання законодавства про доступ до публічної інформації установами Національної поліції.

Завдання моніторингу:

1. Виявити прогалини та невідповідності в офіційних документах, розпорядників публічної інформації в частині регулювання питань пов'язаних із забезпеченням доступу запитувачів до інформації.
2. Виявити порушення, які допускають розпорядники публічної інформації при наданні відповідей на запити.
3. Виявити проблеми, з якими стикаються запитувачі при пошуку публічної інформації на офіційних сайтах розпорядників публічної інформації.
4. Виявити порушення, які допускають розпорядники публічної інформації при організації доступу до публічної інформації в своїх приміщеннях, зокрема доступу до засідань колегіальних суб'єктів владних повноважень.

Принципи моніторингу

1. Принцип об'єктивності - дослідження відображає реальний стан виконання вимог законодавства незалежно від суб'єктивного ставлення моніторів до об'єкта дослідження.
2. Принцип законності - дослідження засновано на вимогах, що пред'являються чинним законодавством щодо порядку забезпечення доступу до інформації суб'єктів владних повноважень.

Шкала та порядок оцінки

Методологія складається з чотирьох частин, які дозволяють комплексно оцінити рівень виконання суб'єктами владних повноважень вимоги Закону України «Про доступ до публічної інформації». Кожен з розділів методології ґрунтується на законодавстві, тому всі вони є однаково важливими. Кожен розділ має свою шкалу та порядок оцінювання. Максимальна кількість балів, яку можна отримати за кожен розділ прирівнюється до 25%. При підрахунку загального рівня забезпечення доступу до публічної інформації сумуються результати у відсотках, які були отримані за кожен розділ ($25\%+25\%+25\%+25\%=100\%$)

Оцінка рівня забезпечення доступу до публічної інформації суб'єктами владних повноважень:

- Незадовільний рівень від 0% до 20%
- Низький рівень від 21% до 40%
- Задовільний рівень від 41% до 60%
- Середній рівень від 61% до 80%
- Високий рівень від 81% до 100%

РОЗДІЛ І. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА РІВНІ НПА

Оцінка рівня забезпечення доступу до публічної інформації Національною поліцією України та її територіальними підрозділами на рівні відомчих НПА проводилась за наступними параметрами:

- I.1. Визначено спеціальний структурний підрозділ, який організовує доступ до публічної інформації або визначено посадову особу, яка організовує доступ до публічної інформації
- I.2. Забезпечено систематичне оприлюднення публічної інформації
- I.3. Затверджено порядок опрацювання (розгляду) запитів на інформацію
- I.4. Визначено спеціальні телефон, факс, електронну скриньку та поштову адресу для отримання запитів
- I.5. Затверджено систему обліку документів, що містять публічну інформацію
- I.6. Наявність порядку обліку запитів на інформацію
- I.7. Наявність спеціального місця для роботи запитувачів з документами чи їх копіями
- I.8. Затверджено розмір плати за копіювання або друк документів, які містять публічну інформацію
- I.9. Затверджено порядок (інструкцію) щодо обмеження доступу до інформації, яка не суперечить діючому законодавству.

Аналізувались нормативні документи, надані апаратом Національної поліції України та Головними управліннями в областях та в м. Києві.

Відтак, результати, приведені в таблиці, свідчать про наступне: 7 управлінь, що становить 25 % від досліджуваних розпорядників, надали відповіді, із яких не можливо було встановити порядок регулювання всіх перерахованих вище питань. При цьому, ГУНП в Житомирській області надало відповідь, в якій посилалось на нормативні акти, як рівня МВС, так і видані начальником УМВС, котрі приймалися для регулювання цих питань в міліції. Також варто зауважити, що на оцінку, приведену в даній таблиці, суттєво впливали факти ненадання запитуваних документів разом із посиланням на загальнодоступні джерела, або ж ігнорування окремих питань. Інформація, яка надавалась в описовому форматі в тілі відповіді на запит, не приймалась до аналізу, оскільки таке надання інформації унеможливило перевірку фактичного регулювання тих чи інших питань в установі.

Загальною проблемою, в першу чергу, можна назвати абсолютно різний набір нормативних документів рівня Національної поліції та Міністерства внутрішніх справ, якими, на думку відповідальних осіб та юристів, керується Національна поліція та її територіальні підрозділи в частині забезпечення доступу до публічної інформації. Так, велика частина розпорядників не надала і навіть не посилалась в своїх відповідях на профільний наказ МВС №95 «Про організацію роботи із запитами на публічну інформацію в Національній поліції України», забували також про наказ №365 (перелік службової інформації) та №65 (порядок роботи з ДСК). Ще менше розпорядників приводили чинні інструкції з діловодства та решту НПА, покликаних регулювати вказані вище питання.

Серед загальних проблем, виявлених аналізом наданих НПА, варто наголосити на:

- 1) відсутнє або неефективне регулювання перегляду грифу ДСК та проведення «трискладового тесту»;
- 2) процедура стягнення фактичних витрат за копіювання та друк не відповідає чинному законодавству, розміри фактичних витрат не прораховуються, а взяті з постанови Кабміну про граничні розміри; не визначено (крім одного випадку) рахунків для відшкодування;
- 3) в більшості випадків не визначено посадову особу, відповідальну за доступ до публічної інформації, в таких випадках розпорядник посилається на положення про ДДЗ та ДК, в окремих випадках - на посадові інструкції конкретних осіб; таким чином, ряд питань залишається неконтрольованими;
- 4) в більшості випадків, не видається НПА на рівні начальника установи, якими б регулювались досліджувані питання; як наслідок - більшість питань, які досліджувались, не врегульовано.

Рівень імплементації необхідних норм для забезпечення доступу до публічної інформації в офіційних документах, якими керуються в своїй роботі установи Національної поліції України

	міс-це	назва	%	бал	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9
	1	ГУНП Тернопільській області	61,1	5,5	1	0	0,75	1	0,75	1	1	0	0
Задовільний рівень	2	ГУНП Донецькій області	55,6	5	1	0,5	0,5	1	0	1	1	0	0
	3	ГУНП Вінницькій області	44,4	4	1	0	0,5	0,5	0	1	1	0	0
	3	Апарат Національної поліції	44,4	4	1	0,5	0,5	0,5	0	1	0	0	0,5
	4	ГУНП Волинській області	41,7	3,75	1	0	0,75	1	0	1	0	0	0
	4	ГУНП Львівській області	41,7	3,75	1	0,5	0,75	0	0	1	0	0,5	0
	4	ГУНП Чернігівській області	41,7	3,75	1	0,25	0,5	0	0	1	1	0	0
	4	ГУНП в Києві	41,7	3,75	1	0,5	0,5	0,75	0	1	0	0	0
Низький рівень	5	ГУНП Кіровоградській області	38,9	3,5	0,75	0	0,75	1	0	1	0	0	0
	5	ГУНП Рівненській області	38,9	3,5	0,75	0	0,75	1	0	1	0	0	0
	6	ГУНП Хмельницькій області	36,1	3,25	1	1	0	0	0,75	0,5	0	0	0
	7	ГУНП Луганській області	33,3	3	0,5	0,5	0,5	0	0	1	0	0	0,5
	7	ГУНП Полтавській області	33,3	3	1	0	0,5	0	0,5	1	0	0	0
	8	ГУНП Чернівецькій області	30,6	2,75	1	0,5	0	1	0,25	0	0	0	0
	9	ГУНП Закарпатській області	27,8	2,5	0,5	0	0,5	0,5	0	1	0	0	0
	10	ГУНП Харківській області	22,2	2	0,5	0	0,5	0	0	1	0	0	0
Незадовільний рівень	11	ГУНП Івано-Франківської області	16,7	1,5	0	0	0,5	0	0	0,5	0	0	0,5
	12	ГУНП Житомирській області	11,1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
	13	ГУНП Запорізькій області	5,6	0,5	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Дніпропетровській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Київській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Миколаївській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Одеській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Сумській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Херсонській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	14	ГУНП Черкаській області	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Перелік параметрів, за якими проводилась оцінка рівня наповненості сайтів, відповідно до номерів, вказаних в шапці таблиці:

1.1 - Визначено спеціальний структурний підрозділ, який організовує доступ до публічної інформації або визначено посадову особу, яка організовує доступ до публічної інформації

1.2 - Забезпечено систематичне оприлюднення публічної інформації

1.3 - Затверджено порядок опрацювання (розгляду) запитів на інформацію

1.4 - Визначено спеціальні телефон, факс, електронну скриньку та поштову адресу для отримання запитів

1.5 - Затверджено систему обліку документів, що містять публічну інформацію

1.6 - Наявність порядку обліку запитів на інформацію

1.7 - Наявність спеціального місця для роботи запитувачів з документами чи їх копіями

1.8 - Затверджено розмір плати за копіювання або друк документів, які містять публічну інформацію

1.9 - Затверджено порядок (інструкцію) щодо обмеження доступу до інформації, яка не суперечить діючому законодавству.

РОЗДІЛ II. НАДАННЯ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ВІДПОВІДЬ НА ЗАПИТИ

З моменту запуску проекту «Моніторингова кампанія відкритості Національної поліції в рамках Омбудсмен+» з метою дослідження якості забезпечення доступу громадян до публічної інформації, розпорядниками якої є органи Національної поліції України, до Апарату Національної поліції України та до 150 територіальних підрозділів НПУ тричі було направлено запити на публічну інформацію.

До загальної вибірки увійшли: Головні управління Національної поліції в кожній із областей України (всього – 24) та Головне управління Національної поліції в місті Києві, по п'ять територіальних підрозділів (відділи або відділення поліції) в кожній області, а також Апарат Національної поліції України.

Вперше запити з проханням надати копії документів, якими регламентується порядок забезпечення права на доступ до публічної інформації, було надіслано електронною поштою 13 липня 2017 року.

Попередньо було проаналізовано наявність та доступність контактів для розсилання запитів через Інтернет. Адреси спеціальних електронних скриньок призначених для роботи із запитами на публічну інформацію опубліковані на всіх Інтернет-сторінках ГУНП та лише для семи інших територіальних підрозділів НПУ у Полтавській (Кобеляцький, Гадяцький, Миргородський, Полтавський та Кременчуцький відділки поліції), Львівській (Золочівський відділ поліції) та Вінницькій (Вінницький відділ поліції) областях. Це становить 21% від загальної кількості. Щодо інших територіальних органів – то вони пропонують послугоуватися електронною скринькою ГУНП або надали адреси спеціальних електронних скриньок у відповідь на перший запит.

Електронна скринька, адреса якої на час подання електронного запиту була розміщена на Інтернет-сторінці Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, виявилася неробочою, що унеможливило отримання зворотного зв'язку від ГУНП та усіх територіальних органів поліції в Чернігівській області, яким був адресований запит (Чернігівський, Менський, Бахмацький відділи та Корюківське і Ріпкинське відділення поліції).

На Інтернет-сторінці ГУНП в Рівненській області взагалі не зазначено електронної та поштової адреси підрозділів Національної поліції в області.

Результати подання першої хвилі запитів

На електронну пошту станом на 23.09.2017 надійшло 99 листів у відповідь на надіслані запити, що становить близько 66% від загальної вибірки.

100-відсоткову активність виявили територіальні органи Національної поліції шести областей - Запорізької, Івано-Франківської, Луганської, Рівненської, Харківської та Херсонської.

Жодної відповіді не надійшло від територіальних органів НП в Дніпропетровській області.

До 21 липня 2017 року (тобто у визначений законодавством 5-денний термін) було отримано 73 відповіді (74% від загальної кількості отриманих листів).

Грубе порушення термінів опрацювання запиту (відповідь протягом більше, ніж 10-ти днів) допустили шість територіальних органів (6%) - Головне управління Національної поліції в Дніпропетровській області, Головне управління Національної поліції в Полтавській області, Калинівський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області, Самбірський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області, Хмельницький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області, Сторожинецький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області.

В переважній більшості всі листи були оформлені з дотриманням відповідних вимог офіційного листування - інформація містилася на офіційному бланку органу поліції, засвідченому підписом керівника із зазначенням вихідного номера та дати реєстрації відповіді. Незначна частина відповідей була надіслана без офіційного бланку (відсутній супровідний лист), не містила вихідного номеру та

дати реєстрації вихідного листа – 4%, 8% листів надійшли у форматі Word та не містили підпису.

Прізвище виконавця та/або контактний номер телефону зазначено лише на 43% листів. Цей критерій не передбачає отримання додаткових балів при оцінюванні відповідей, але на нього зверталася окрема увага.

Лише близько третини всіх отриманих листів відповідали вимогам, що стосуються повноти надання відповіді.

Найбільш характерним для змісту відповідей на першу хвилю запитів стало те, що велика кількість територіальних органів у своїх листах надала лише роз'яснення стосовно документів, що регулюють порядок доступу на інформацію, не надавши при цьому копій документів, як вимагав запит. Таким чином попри надання вичерпної інформації шістьма територіальними органами поліції, вони не отримали максимальну оцінку за повноту надання відповіді з огляду на відсутність сканованих копій документів. Це - Гайсинський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області, Калинівський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області, Камінь-Каширський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Волинській області, Дніпровський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, Мелітопольський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, Головне управління Національної поліції в Миколаївській області.

Близько 4% отриманих відповідей містили повну або часткову відмову у задоволенні запиту з посиланням на його неналежне оформлення:

- Бахмутський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Донецькій області - відмовлено в наданні інформації, оскільки відсутній підпис та не зазначено повністю прізвище, ім'я, по батькові запитувача;
- Рубіжанський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області - відмова ґрунтується на порушенні вимог підпису запиту та з посиланням на те, що не оплачено фактичні витрати на копіювання (при цьому в запиті не вимагається надсилання запитувачу паперових копій документів)
- Роздільнянський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області - відмовлено у зв'язку з тим, що не зазначено по батькові запитувача.
- Дергачівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області – (далі – цитата) «...в зв'язку з відсутністю Ваших повних даних, (хто Ви, та для яких цілей Вам необхідна зазначена в запиті інформація, конкретні причини використання даних) просимо Вас більш детально сформулювати запит, та направити на нашу адресу повторно.

Крім цього, зафіксовано неправомірну відмову з наступних причин:

- Головне управління Національної поліції в Київській області – (далі – цитата) «...Згідно законодавства України в Головному управлінні не передбачено оприлюднення інформації».
- Дубенський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Рівненській області - зазначено, що за запитуваною інформацією слід звертатися до ГУНП, однак запит не пере направлено.
- Головне управління Національної поліції у Вінницькій області, Мелітопольський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області – відповідь про те, що інформація може бути одержана із загальнодоступних джерел (Інтернет-сайти)
- Центральний відділ поліції Головного управління Національної поліції в Донецькій області - відмовлено у наданні документу, що визначає функціональні обов'язки працівника відділку, відповідального за організацію доступу до ПІ з посиланням на наявність у документі конфіденційної інформації.

Неприємним сюрпризом при аналізі електронних листів стала відсутність офіційних підписів електронних скриньок, з яких надходили запити (наприклад, підпис електронної скриньки Стрийського відділу поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області – «Робо Коп»), або наявність великої кількості граматичних помилок в тексті офіційної відповіді (Василівський відділ

поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області).

Загалом максимальну кількість балів (шість) за відповідь на запит першої хвилі отримали лише вісім територіальних органів національної поліції - Головне управління Національної поліції у Волинській області, Головне управління Національної поліції в Закарпатській області, Головне управління Національної поліції в Кіровоградській області, Головне управління Національної поліції в Луганській області, Головне управління Національної поліції в Рівненській області, Головне управління Національної поліції в Хмельницькій області, Головне управління Національної поліції в Чернівецькій області та Головне управління Національної поліції в м. Києві.

Результати подання другої хвилі запитів

Другу хвилю запитів було надіслано електронною поштою 24 липня 2017 року. Вони містили прохання надати інформацію про діяльність територіального органу поліції за 2016 рік (для ГУНП - з посиланням на сторінку в Інтернеті, де опубліковано звіт) та аналогічну інформацію за перше півріччя 2017 року.

Надано 92 відповіді, що становить 61% від загальної вибірки. З них 85 відповідей (92%) - на офіційному бланку з вихідним номером. 81 лист (88%) містить дату реєстрації; 76 листів (86%) засвідчені підписом керівництва територіальних органів. Лише трохи більше половини листів (48 штук) містять інформацію про виконавця.

100%-ву активність проявили територіальні органи поліції у Волинській, Івано-Франківській, Луганській, Харківській та Херсонській областях.

Знову не надійшло жодної відповіді від територіальних органів поліції Дніпропетровської області.

65 відповідей (71%) надійшли в передбачений законодавством 5-денний термін.

Грубе порушення термінів опрацювання запиту (більше 10 днів) допустили 5 територіальних органів (5%) - Кременчуцький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області, Миргородський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області, Гадяцький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області, Новокаховський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області, Шевченківський відділ поліції Головного управління Національної поліції в м. Києві.

Повну відповідь надали 62 відділи, відділення та Головні управління Національної поліції. Це – 67% від усіх отриманих листів.

Близько 4% отриманих відповідей містили повну або часткову відмову у задоволенні запиту з посиланням на його неналежне оформлення:

- Рубіжанський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області - відмовлено в задоволенні запиту, оскільки не вказано по батькові та не оплачено фактичні витрати на копіювання (при цьому в запит не вимагав надання інформації у вигляді паперових копій!).
- Стрийський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області – (далі – цитата) «... запит оформлений неналежним чином, так як не дотримано вимоги до складання та подання запиту, передбачені ч.5 ст. 19 ЗУ «Про доступ до ПІ», а саме не зазначено інформацію про її розпорядника, поштову адресу, номер телефону запитувача. Тому, враховуючи вищенаведене, Вам необхідно оформити запит, згідно додатку 4, Форми для подання запиту на отримання публічної інформації від фізичної особи електронною поштою, затвердженої Наказом Міністерства юстиції №1434/5 від 26.05.2011, після чого інформація, подана у запиті, буде Вам надана та надіслана, у встановлений згідно чинного законодавства, термін».
- Галицький відділ поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області – (далі – цитата) «... згідно ЗУ «Про звернення громадян», а саме ст. 5 «Вимоги до звернення», у зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина,

викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути підписане заявником (заявниками) із зазначення дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається. Тому згідно ЗУ «Про звернення громадян», а саме ст.8 «Звернення, які не підлягають розгляду та вирішенню», письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає. Отже, запитувану Вами інформацію надати не являється можливим».

- Роздільнянський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області - відмовлено на підставі того, що не зазначено по батькові запитувача інформації.

Крім цього, зафіксовано неправомірні відмови в наданні інформації, пов'язані з відсиланням запитувача до загальнодоступних джерел (Головним управлінням Національної поліції в Хмельницькій області, Головним управлінням Національної поліції в Херсонській області, Бериславським відділом поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області, Каховським відділом поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області) та неперенаправленням запиту (у відповіді Кременчуцького відділу поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області зазначено, що запитувана інформація належить до статистичної, узагальненням якої займається Державний статистичний відділ; вказано помилкове посилання на сайт).

У відповіді Шевченківського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області – зафіксовано відмову з посиланням на те, що «...Законом України «Про Національну поліцію» не передбачена підготовка звітів підрозділами поліції».

Окрім вже звичних далеко не офіційних підписів деяких електронних скриньок (Стрийський та Кам'янець-Подільський відділи поліції), привернули увагу помилки, допущені у відповідях Хустського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Закарпатській області (листа адресовано Крапивиній Євгенії замість Крапивіна Євгена) та Кременецького відділу поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (отримано листа, адресованого іншому запитувачеві).

Результати подання третьої хвилі запитів

Запити третьої хвилі було надіслано 15 серпня Укрпоштою. Вони містили прохання надати копії документів, в яких зазначено чисельність особового складу територіального органу поліції; кількість комплектів однострою (форменого одягу), закупленого державою та переданого для потреб територіального органу поліції (за період з 16 вересня 2015 року по 14 серпня 2017 року); кількість комплектів однострою (форменого одягу), закупленого за кошти місцевого бюджету для потреб територіального органу поліції (за період з 16 вересня 2015 року по 14 серпня 2017 року); інформацію про рівень забезпечення поліцейських територіального відділу поліції одностроєм (форменим одягом).

Варто зазначити, що жоден з територіальних органів не надав відповідних документів; в листах обмежилися лише наданням запитуваних відомостей. Таким чином, загальна оцінка повноти надання відповіді виводилася без урахування цього факту.

Всього отримано 101 відповідь, які надсилалися як на вказану у запиті поштову адресу, так і на адресу електронної пошти, що була зазначена додатково у листі. Загальний показник надання відповідей на третю хвилю запитів – 67%.

З них на офіційному бланку надано 100 відповідей (99%), із зазначенням номера вихідного листа і дати – 99 відповідей (98%), засвідчених підписом – 96 штук (95%).

Відповіді отримано від усіх територіальних підрозділів, що входять до вибірки, Волинської, Луганської та Рівненської областей.

Із дотриманням 5-денного терміну надійшло 56 листів (враховуючи електронні), що становить 55% від загальної кількості отриманих.

Більше 10 днів на опрацювання запиту необхідно було п'ятьом територіальним органам поліції - Жовтководський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, Берегівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Закарпатській області, Тисменицький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Івано-Франківській області, Арцизький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області, Дубенський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Рівненській області.

Важливою деталлю при надсиланні запитів поштою являється виявлення часового відрізка, протягом якого лист перебував «в дорозі» до адресата, очікував на реєстрацію, перебував в опрацюванні та очікував на відправлення. Як показала практика іноді ці терміни є невиправдано тривалими.

За результатами опрацювання відповідей на третю хвилю запитів вдалося встановити, що найтривалішим терміном опрацювання запиту (відрізок часу між датою реєстрації запиту та датою, зазначеною на листі-відповіді) вирізнявся Жмеринський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Вінницькій області – 14 днів. Ще трохи рекордсменів:

- Харківський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області – 9 днів опрацювання запиту;
- Головне управління Національної поліції у Львівській області, Суворівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області, Шевченківський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області, Печерський відділ поліції Головного управління Національної поліції в м. Києві – 8 днів;
- Головне управління Національної поліції у Волинській області, Рубіжанський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області, Острозький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Рівненській області, Головне управління Національної поліції в Чернівецькій області – 7 днів;
- Северодонецький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області, Лисичанський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області – 6 днів.

Крім цього, листи затримуються з незрозумілих причин і на етапі їхньої передачі до відділень Укрпошти. Рекордсменами з терміну, що минув з моменту реєстрації відповіді до фактичного надсилання листа стали Лиманський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області – 17 днів, Кобеляцький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області – 12 днів, Головне управління Національної поліції в Сумській області – 11 днів, Коростишівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Житомирській області, Варашський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Рівненській області, Смілянський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Черкаській області – 10 днів; Василівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, Дергачівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області – 9 днів; Луцький відділ поліції Головного управління Національної поліції у Волинській області, Червоноградський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області, Полтавський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Полтавській області, Славутський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області – 8 днів; Жовтководський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, Головне управління Національної поліції в Житомирській області, Новоукраїнський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Кіровоградській області, Новоукраїнський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Кіровоградській області, Генічеський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області, Каховський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Херсонській області, Головне управління Національної поліції в Хмельницькій області - 7 днів.

Третя хвиля запитів характеризується найбільшою кількістю відмов (часткових чи повністю неправомірних). Причиною цього є те, що, за інформацією відділів та відділень поліції, розпорядником

частини запитуваної інформації являються Головні управління Національної поліції в областях. У зв'язку з цим відділами та відділеннями поліції у 17% випадків у відповідях надавалися рекомендації звернутися до ГУНП, однак запити не перенаправлялися.

Крім цього, було зафіксовано такі причини відмов:

- Краматорський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Донецькій області - у відповіді зазначено, що вся запитувана інформація має гриф «ДСК»;
- Маловисківський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Кіровоградській області, Чернівецький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області - штатний розпис носить гриф таємності «ДСК»;
- Дергачівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Харківській області - у відповіді зазначено, що рішенням керівництва МВС та НПУ штатні накази не відносяться до публічної інформації.
- Мукачівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Закарпатській області, Хустський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Закарпатській області - інформація про штатну чисельність відділу поліції не підлягає розголошенню;
- Рубіжанський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Луганській області - запит не належно оформлений.

Разом з третя хвиля запитів дала і найбільшу кількість відповідей, повнота яких оцінена максимальною кількістю балів – всього 50 листів.

Загальні тенденції за результатами трьох хвиль

- Вчасно надійшло лише 66% відповідей;
- 5% відповідей надіслано з грубим порушення термінів опрацювання (більше 10 днів);
- 49% відповідей були повними та оціненими максимальною кількістю балів за цим критерієм;
- 4% відповідей містять повну або часткову відмову. Найпоширеніші причини відмов, що були зафіксовані впродовж моніторингу:
 - неналежне оформлення запиту на інформацію;
 - належність запитуваної інформації до такої, що носить гриф «ДСК»
 - орган не являється розпорядником запитуваної інформації (вважається відмовою за умови, що запит не пере направлено розпоряднику).
- відповіді на всі запити надано всіма територіальними органами поліції Волинської та Луганської областей;
- від Рубіжанського відділу поліції тричі отримано відмову в задоволенні запиту;
- найкращий результат у забезпеченні доступу до публічної інформації у відповідь на запити показали Головне управління Національної поліції у Волинській області, Головне управління Національної поліції у Закарпатській області, Головне управління Національної поліції у Рівненській області;
- жодної відповіді на три запити не надали 17 територіальних органів поліції: Бахмацький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, Бердичівський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Житомирській області, Городоцький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області, Деснянський відділ поліції Головного управління Національної поліції в м. Києві, Житомирський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Житомирській області, Золочівський відділ поліції Головного управління Національної поліції у Львівській області, Ізмаїльський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області, Кам'янський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, Кельменецький відділ поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області,

Корюківське відділення поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, Нікопольський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, Охтирський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Сумській області, Очаківський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Миколаївській області, Ріпкінське відділення поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, Уманський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Черкаській області, Центральний відділ поліції Головного управління Національної поліції в Миколаївській області, Черкаський відділ поліції Головного управління Національної поліції в Черкаській області.

Рівень забезпечення доступу до публічної інформації у відповідь на інформаційні запити

	місце	назва	%	бал	НПА	звіти	пош- тою
Високий рівень	1	ГУНП Волинській області	100,0	6,0	6	6	6
	1	ГУНП Закарпатській області	100,0	6,0	6	6	6
	1	ГУНП Рівненській області	100,0	6,0	6	6	6
	2	ГУНП Івано-Франківської області	94,4	5,7	5	6	6
	2	ГУНП в Києві	94,4	5,7	6	6	5
	2	ГУНП Луганській області	94,4	5,7	6	6	5
	2	ГУНП Полтавській області	94,4	5,7	5	6	6
	2	ГУНП Хмельницькій області	94,4	5,7	6	5	6
	3	ГУНП Чернівецькій області	93,1	5,6	6	5	5,75
	4	ГУНП Донецькій області	88,9	5,3	5	6	5
	5	ГУНП Харківській області	85,6	5,1	5,4	5	5
	6	ГУНП Вінницькій області	83,3	5,0	4	6	5
	6	ГУНП Житомирській області	83,3	5,0	4	5	6
	6	ГУНП Тернопільській області	83,3	5,0	5	5	5
	6	ГУНП Черкаській області	83,3	5,0	4	6	5
	Середній рівень	7	ГУНП Львівській області	81,9	4,9	4	6
8		ГУНП Херсонській області	80,6	4,8	5,5	4	5
9		ГУНП Сумській області	77,8	4,7	3	5	6
10		ГУНП Запорізькій області	73,6	4,4	3,5	3,75	6
11		ГУНП Миколаївській області	72,2	4,3	3	5	5
12		ГУНП Київській області	70,8	4,3	3	3,75	6
13		ГУНП Одеській області	66,7	4,0	2	5	5
Задовіль- ний рівень	14	Апарат Національної поліції	63,9	3,8	5,5	1	5
	15	ГУНП Чернігівській області	61,1	3,7	1	5	5
Низький рівень	16	ГУНП Кіровоградській області	55,6	3,3	6	4	0
	17	ГУНП Дніпропетровській області	38,9	2,3	2	0	5

РОЗДІЛ III. НАПОВНЕННЯ ОФІЦІЙНИХ САЙТІВ ПУБЛІЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ

Загальні зауваження до наповнення сайтів:

- наявність застарілої та відсутність актуальної інформації (Плани закупівель, Звіти по роботі з громадянами, Нормативно-правові акти, видані територіальними органами поліції);
- неповна контактна інформація територіальних органів (відсутність індексів в поштових адресах (ГУНП у Вінницькій, Житомирській, Івано-Франківській, Миколаївській областях) відсутність адрес електронної пошти, контактних телефонів);
- наявність застарілих розділів сайту типу «Про ГУМВС» (Інтернет-сторінки ГУНП в Луганській, Одеській, Рівненській, Сумській, Херсонській, Черкаській областях);
- відсутність чітких переліків послуг (адміністративні, інші платні), які надаються в ГУНП;
- відсутність інформації про структурні підрозділи ГУНП (Інтернет-сторінки ГУНП у Волинській, Донецькій, Луганській, Рівненській, Сумській, Харківській, Хмельницькій, Чернівецькій областях);
- відсутність інформації про територіальну структуру ГУНП (Інтернет-сторінки ГУНП в Київській (посилання не працюють), Рівненській, Чернівецькій областях);
- неактуальність контактної інформації для направлення запитів і звернень громадян у разі, якщо для надання форми запиту і порядку його подання використовуються зразки документів, розміщені на офіційному сайті НПУ, а їх відображення відбувається шляхом перенаправлення на цей сайт (Інтернет-сторінки ГУНП в Закарпатській, Житомирській, Луганській, Одеській областях);
- відсутність можливості переглядати будь-яку інформацію, яка повинна відобразитися шляхом перенаправлення користувача на сайт МВС наприклад, зразки заяв для отримання адміністративних послуг на сайті ГУНП в Донецькій області).

Рівень забезпечення доступу до публічної інформації, шляхом оприлюднення на офіційних сайтах

	місце	назва	%
Задовільний рівень	1	ГУНП Миколаївській області	45,2
	2	Апарат Національної поліції	43,7
	3	ГУНП Одеській області	43,1
	4	ГУНП Дніпропетровській області	43,0
	5	ГУНП Львівській області	42,2
	6	ГУНП в Києві	41,9
	7	ГУНП Хмельницькій області	40,4
	8	ГУНП Житомирській області	40,3
	9	ГУНП Запорізькій області	40,1
Низький рівень	10	ГУНП Кіровоградській області	39,7
	11	ГУНП Вінницькій області	38,8
	12	ГУНП Полтавській області	38,7
	13	ГУНП Сумській області	38,2
	14	ГУНП Донецькій області	35,5
	15	ГУНП Черкаській області	34,9
	16	ГУНП Чернігівській області	33,8
	17	ГУНП Івано-Франківської області	33,2
	17	ГУНП Тернопільській області	33,2
	18	ГУНП Рівненській області	33,0
	19	ГУНП Закарпатській області	32,4
	20	ГУНП Херсонській області	30,0
	21	ГУНП Волинській області	29,9
	22	ГУНП Харківській області	29,0
	23	ГУНП Чернівецькій області	28,5
24	ГУНП Київській області	27,8	
Незадовільний рівень	25	ГУНП Луганській області	18,0

РОЗДІЛ IV. ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ПРИМІЩЕННІ РОЗПОРЯДНИКІВ

Моніторингова кампанія показала, що організація та забезпечення доступу до публічної інформації в приміщеннях установ Національної поліції напряму залежить від політики керівника цієї установи. Такий висновок ми можемо зокрема зробити з результатів, відображених в таблиці. Так, рівень забезпечення права на доступ до публічної інформації в ГУНП Вінницької області сягає 96,9 відсотків, в той час як відповідний показник в ГУНП Київської області - всього лиш 21,9 відсотків. Результати решти установ розтягнулись по всій шкалі від високого, майже стовідсоткового рівня забезпечення, до низького, при якому пересічному запитувачу отримати інформацію у цей спосіб буде майже неможливо.

Така ситуація обумовлена, в першу чергу, відсутнім або неналежним нормативним регулюванням даного питання на рівні конкретного управління, а також, низьким рівнем розуміння питання доступу до публічної інформації співробітниками, як наслідок відсутності відповідного кваліфікаційного навчання для осіб, до посадових обов'язків яких належить робота із запитами та контроль за їх виконанням.

Варто зауважити, що в цій таблиці приведені результати моніторингу Головних управлінь Національної поліції в областях та центрального апарату - установ, які мають більш якісне матеріально-технічне забезпечення. Натомість, результати моніторингу територіальних (відокремлених) підрозділів поліції управлінь в областях мають значно гірші результати, оскільки до зазначених вище проблем додається неналежне матеріально-технічне забезпечення.

Якщо говорити про типові порушення та проблеми, що мають місце при забезпеченні доступу до публічної інформації в установах Національної поліції, варто наголосити на наступних:

1) Зазвичай людину, що прийшла до установи поліції щоб подати запит, зустрічає черговий або помічник чергового. Ці представники поліції, як показує дослідження, в більш ніж половині випадків не можуть одразу зорієнтувати, до кого потрібно звернутися людині з цим питанням. Відтак, запитувачу доводиться пояснювати мету свого візиту, зміст запиту, аргументувати, навіщо йому така інформація, тощо. Проте, траплялись випадки, у яких монітора, після тривалого спілкування із посиланням на законодавство, відпоравляли до чергового слідчого або ж приймали запит особисто, реєструючи його в журналі ЄСРДР, що суперечить нормам, встановленим наказом НПУ №95.

2) Особа, що уповноважена приймати та реєструвати запити не реєструє запит відразу, натомість, лишає його для візування спершу керівником установи. В такій ситуації, що порушує встановлені наказом НПУ №95 вимоги про порядок реєстрації, запитувач не може отримати завірену копію свого запиту із вказаним на ній вхідним номером. Разом з тим, фіксувались випадки, коли працівник поліції відмовляв у наданні копії. Фіксувались також проблеми з наданням консультацій щодо складання запиту.

3) Питання наявності інформаційних стендів чи їх наповненості. Здебільшого, стенди присутні, проте на них опубліковано лише частину передбаченої інформації. Самі стенди або інформація на них розташовані таким чином, що ознайомитись із їх змістом складно або взагалі неможливо.

4) Питання наявності спеціально облаштованих місць для роботи запитувачів з документами. В багатьох випадках, такими місцями слугують кімнати для прийому громадян, проте їх облаштування та забезпечення необхідними інструментами не є на належному рівні. Разом з тим, доволі часто для того щоб потрапити до цих приміщень, необхідно отримати дозвіл чергового, а інколи - навіть оформити перепустку.

5) Передбачена законодавством можливість познайомлюватись і працювати з документами в приміщенні розпорядника. У зв'язку з тим, що в Національній поліції відсутній нормативний документ, яким би регулювалась ця процедура, а також, порядок надання доступу до документів, що містять інформацію із грифом ДСК, посадові особи вимушені самостійно придумувати, як виконувати цю норму. Як наслідок - неправомірні відмови у наданні інформації або ж надання конфіденційної інформації «для ознайомлення».

Рівень забезпечення доступу до публічної інформації в приміщеннях установ Національної поліції України

	місце	назва	%
Високий рівень	1	ГУНП Вінницькій області	96,9
	2	Апарат Національної поліції	90,6
	2	ГУНП Івано-Франківської області	90,6
	3	ГУНП Миколаївській області	87,5
	3	ГУНП Рівненській області	87,5
	4	ГУНП Херсонській області	84,4
	5	ГУНП Черкаській області	81,3
Середній рівень	6	ГУНП Кіровоградській області	75,0
	7	ГУНП Житомирській області	68,8
	7	ГУНП Сумській області	68,8
	7	ГУНП Хмельницькій області	68,8
	8	ГУНП Дніпропетровській області	65,6
	8	ГУНП Тернопільській області	65,6
	8	ГУНП Харківській області	65,6
Задовільний рівень	9	ГУНП Волинській області	59,4
	9	ГУНП Закарпатській області	59,4
	9	ГУНП Полтавській області	59,4
	9	ГУНП Чернівецькій області	59,4
	10	ГУНП Донецькій області	56,3
	10	ГУНП Одеській області	56,3
	11	ГУНП Запорізькій області	53,1
	11	УНП Чернігівській області	53,1
Низький рівень	12	ГУНП Києві	37,5
	13	ГУНП Луганській області	28,1
	14	ГУНП Львівській області	28,1
	15	ГУНП Київській області	21,9

Незадовільний рівень від 0% до 20%
Низький рівень від 21% до 40%
Задовільний рівень від 41% до 60%
Середній рівень від 61% до 80%
Високий рівень від 81% до 100%

Рейтинг забезпечення доступу до публічної інформації установами Національної поліції України

	місце	назва	%	нпа	запити	сайти	приміщення
Середній рівень	1	ГУНП Вінницькій області	65,8	11,1	20,8	9,7	24,2
	2	ГУНП Рівненській області	64,9	9,7	25,0	8,3	21,9
	3	ГУНП Тернопільській області	60,8	15,3	20,8	8,3	16,4
	4	Апарат Національної поліції	60,7	11,1	16,0	10,9	22,7
Задовільний рівень	5	ГУНП Хмельницькій області	59,9	9	23,6	10,1	17,2
	6	ГУНП Донецькій області	59,1	13,9	22,2	8,9	14,1
	7	ГУНП Івано-Франківської області	58,8	4,2	23,6	8,3	22,7
	8	ГУНП Волинській області	57,7	10,4	25,0	7,5	14,8
	9	ГУНП Полтавській області	56,4	8,3	23,6	9,7	14,8
	10	ГУНП Чернівецькій області	55,6	10,4	23,3	7,1	14,8
	11	ГУНП Закарпатській області	54,8	6,9	25,0	8,1	14,8
	12	ГУНП Києві	53,9	10,4	23,6	10,5	9,4
	13	ГУНП Кіровоградській області	52,3	9,7	13,9	9,9	18,8
	14	ГУНП Миколаївській області	51,2	0	18,1	11,3	21,9
	15	ГУНП Житомирській області	50,9	2,8	20,8	10,1	17,2
	16	ГУНП Харківській області	50,6	5,6	21,4	7,2	16,4
	17	ГУНП Черкаській області	49,9	0	20,8	8,7	20,3
	18	ГУНП Херсонській області	48,7	0	20,1	7,5	21,1
	19	ГУНП Львівській області	48,5	10,4	20,5	10,5	7,0
	20	ГУНП Сумській області	46,2	0	19,4	9,5	17,2
	21	ГУНП Чернігівській області	44,6	7,6	15,3	8,4	13,3
	22	ГУНП Луганській області	43,4	8,3	23,6	4,5	7,0
	23	ГУНП Запорізькій області	43,1	1,4	18,4	10,0	13,3
	24	ГУНП Одеській області	41,5	0	16,7	10,8	14,1
Низький рівень	25	ГУНП Дніпропетровській області	36,9	0	9,7	10,7	16,4
	26	ГУНП Київській області	30,1	0	17,7	7,0	5,5

Незадовільний рівень від 0% до 20%

Низький рівень від 21% до 40%

Задовільний рівень від 41% до 60%

Середній рівень від 61% до 80%

Високий рівень від 81% до 100%